

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сент.

ИЗ СРБИЈЕ И СРПСКИХ КРАЈЕВА

За непријатељском војском аустро-немачком појурита је читав гомила новинара да прослави успехе своје војске. Међу многобројним лажним написима, послатим из окупираних Србије немачким и аустријским листовима, промакло се неколико у којима је верно оцртано стање Србије после повлачења нашег и наступања непријатељске војске. Један од тих извештаја изашао је у берлинском листу »Фосише Цајтунг« и гласи:

»По јендецима, поред пута и по пољима леже опружени лешеве у српском сељачком оделу. Да ли су побијени или се смрзли од зиме на оном месту? У сваком случају они дуго леже на том месту, јер су их искључили гавранови. За време дугих часова путовања ти су лешеве једини прекидали монотонију. Они уливају путнику неописану жалост.

Поред нас пролазе непрекидно бедна створења, многа рањена и онакажена, сва у скроз подераном оделу, а из опанака им вири слама, у место чарапа. На многима се налазе остаци униформе и по једна цокула, чакшире, капуљача или шајкача. На лицима им се огледа тешка меланхолија. То су хиљаде избеглица, које нису могле да иду за војском и које кришом, по мраку, иду својим домовима натраг. Очигледно је, да им није право, што су нас срели. Чим се појави сунце, њих нестане. Ти жалосни путници путују само ноћу. На смрзнутом друму виде се трагови са рана по њиховим ногама.

Долином западне Мораве пут пролази кроз баруштине, ту сретамо на сваком кораку сцене страхоте, да се човеку кожа најези: овде онде вири из воде пожутела рука, ухваћена за

какву грану у борби за живот.

У долини Ибра видео сам призоре које бих требао данима да оплакујем: Поред студене реке, која ваља кладе од леда, сретамо гомиле избеглица стараца и младих девојака, покривених блатом до груди. На колима, која вуку волови, видимо поломљено покућанство и намештај заједно са полунагом децом модром од зиме.

И Баварски романијер Лудвик Гангхофер, путовао је по Србији и слао »Бечкој преси« дописе. У једном таквом допису вели:

»У Новом Пазару Арнаути чувају јавну безбедност. Чим смо их наоружали почели су да лове Српску дивљач. Истина, то је било забрањено али Арнаути не знају за друго него да побију све што није арнаутско.

На Рашкој је толико избеглица нити има где да се смеете нити чиме да се хране, пет хиљада леже на земљи и стотинама умиру од мрза. На сваком кораку видимо људе помрле или од умора или од мрза.

На путу сам срео једног човека лежи на леду у смрзнутом оделу и издише.

Сретајући српске избеглице држао сам револвер у руци помишљајући да ће нас напасти и отети нам храну; али сам брзо видео да су то добри људи. Са страхопоштовањем пролазе поред нас и називају »добро вече« и »лаку ноћ.« Њихово је срце добро, рђаве су мисли далеко од њих.

Треба се једанпут ослободити глупих измишљотина, као да је Србија земља друмских разбојника стеница и вашију.... Ишли смо даље по помрчини, ништа се није видело, али кад год су кола пролазила преко каквог меког предмета на друму, знали смо да је то — српски леш.

ЈУРИЈА ОКО ПРЕСТОЛА

VII.

Исмајил Кемалу и поред све своје превртљивости, ипак се мора признати способност.

Окретан са манирима турског државника, умео је у зачетку албанске државе, ако не што друго, а оно заварати оне, који су требали боље обавештени бити — да се иза њега

крију три велике силе, које су готове у рат загазити само ако га ко криво погледа, а не противу оснивања албанске државе да буде.

Отуда је била утакмица од стране неких дипломатских представника, које га пре придобити. Исмајил — иначе познати развратни старац стамбулских гафешантана задовољно је

гледао ову борбу, јер је према се имао једини циљ: доћи до пара, ради себе и својих присталица, које је тада већ почео добијати.

Исмајил је знао да ће у Тосконецку тешко моћи наћи ослонаца за своје политичке смерове и одржања на власти, те је прибегао другима. Он је потражио Ису Бољетинца, Хасан бега из Вучитрна, Бајрам Цуру и Риза бега, који су већ тада емигрирали из Србије. Ова су четворина познати аустрофили, од поодавна и аустријска влада имала је рачуна да их Кемалу стави на расположење, јер јој је и срцем и душом тада био олан.

Уз ову четворину дошла је прилична гомила арнаутских аламана, који су у Старој Србији живели од убистава и пљачке, што им се уласком српске војске измакло. Исмајил Кемал образује први албански кабинет у који улази Хасан беј за министра привреде, а Иса Бољетинац за министра војног. Хасана, а нарочито Ису, Исмаил Кемал узео је, једино да би му његови људи очували живот, јер му је претила опасност од младотурка што ће мо доцније видети. Улазак Исе у кабинет и примање портфеља министра војног била је права и верна фотографија способности албанског народа да има своју самосталну државу и да он са њом управља.

До пре четири године обичан хајдук, који се одметнуо од турске власти, бивши заштија турски, неписмен постаје министар у земљи, који треба да удари темељ својој држави. Било је много смејурине на рачун Исе, али је он по своме терао, и једног дана кад му је понестало ашлука избацио је Исмајил Кемала из народног дома, да су пријатељи његови велике напоре употребити те га одобривољили да попусти — што је најзад свршено тиме: да се је Иса напутио и пошто му је положена тражена сума отишао је у Скадар да се одмори од државних послова. То је била и његова оставка, али се зато није смело задуго постављати друго лице за министра војног. Хасан беј са Цуром и Риза бегом осташе и даље у Валони — наравно са Арнаутима који су са њима дошли. Но, између Исмајил Кемала и Хасан бега наступају врло хладни односи, који су дошли због тога, што Кемалу није могло умаћи из ока да се аустријски консулат с највећим поверењем обраћа Хасану — запостављајући њега. Отпочеше подмуклу борбу, ко-

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:
Месечно 3 франка тромесечно 9 франка,
годишње 36 франка

ЦЕЛА ОГЛАСИМА:
Ситни огласи 0-20 фран. од петитног реда, већи огласи по погодби. Новац се полаже државним комесарима и дипломатским заступништвима.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ
Пошту сласти преко Краљ. Срп. Ген. Консулата у Солуну

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ
Стан редакције 29 rue Ptolomée 29 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код агенције »Друштва грчке штампе« ул. Булгарохтону бр. 5, близу главне поште.

ја је својствена турским васпитаницима и наставоше трвења, која је требало само потприти, јер су ту већ била.

Хасан је све више освајао, а Кемал губио. Најзад уз Хасана се придруже многи други истакнутији албански прваци, међу којима је био Хакиф паша из Едбасана са својима, па затим притекао му је у помоћ и Пренк Биб Дола — Господар Миридита.

И тада долазе најважнија државна питања: избор владоца албанског, као и давање концесија које су условљене са полагањем става у Албанији. Исмајилу није било никакво до избора владоца, јер је њему много боље било без њега, а изговарао се да је још рано тиме се занимати, док међутим срцем и душом био је за концесије. И једно и друго уочио је Хасан бег и пратио аргусовим очима његов рад. Веле да га је на делу ухватио кад је примио новац за концесије, које је у име »влада« албанске потписао.

Како му драго, тек Исмаил Кемал је морао напустити ноћу Валону и благодари богу што је главу изнео. Његово држање за владоца било је двојако: Он је хтео турског и аустро-немачког кандидата. Ни једној страни није се хтео замерити, а радно је све да се питање што-дуже не реши. Њему је подметнуо ногу Хасан бег јер је тако Беч хтео, а што овај хоће Хасан је увек испуњавао, јер му је од сазнања за себе увек одани слуга био.

Тек после одласка Исмајил Кемала настаје љута борба око избора владоца, која је мало дуже трајала, али која се свршила ипак по вољи Аустро-Немачке, управо помоћу њиховог злата.

Ћ.—

Преглед грчке штампе

»Фос« је донео ова обавештења о стању код непријатеља. Имамо разлога веровати да су она тачна. Датирана су из граничног места Ветерна.

Дезертирање бугарских војника последњих дана престало је да носи обележје уобичајеног појединачног бегства преко границе, и добија знаке једног питања општијег значаја. Није то више обично дезертирање када га врше читави одреди, водови или чете. Бугари а нарочито Немци, запрепаћени пред овом појавом, предузели су већ оштре мере за хватање бегунаца и за спречавање овог распадања бугарске војске. Т ако

поред великих коњичких патрола за хватање бегунаца, они су сву бугарску пешадију са прве линије између Дојрана и Пороја заменили пешачким пуковима немачке 102 дивизије. Али тиме незадовољни Бугари ипак беже непрестано, а има опасности да се ово зло не рашири по целој нашој граничној линији.

Пре два месеца, с престанком борбе у Србији, бугарска је пешадија била распоређена дуж грчко-бугарске границе, и нарочито на сектору од Ђевџелије до Веласице и нешто десно испод Гулешева планине. Али када су два немачка корнуса сипли из Скопља ка сектору Струмица — Неврокоп, тада су Немци прекинули сваки саобраћај и реквизирали сва превозна средства. Тако су Бугари остали без довољне интендантуре на властитом земљишту, зависећи потпуно од Немаца у погледу свога снабдевања. Па не само то, него су им Немци спречили и сваку слободу кретања: када је један одред добио наређење да се креће ка Папа-Чапир, Немци су му тражили писмено наређење од начелника штаба немачке врховне команде. Али се немачко подзоревање појачало нарочито последњег месеца од како је откривена завера русофилске странке у Софији. Од тада ни грађани не могу ићи из једне вароши у другу без писмене дозволе месне немачке грађанске власти. Последница свега овога била је разочараност и незадовољство бугарских грађана и војника, услед чега је настало многобројно и с планом дезертирање бугарских војника.

Највише прелазе у томилама, с подофицирима на челу, са свом спремом и под оружјем, и предају се најближим грчким стражама. Највише прелазе ноћу у Порој, бедни и подерани, и предају се с оружјем нашим четатама, које их пред очима немачких

патрола спроводе месним полицијским властима на даљи поступак. Због тога су Немци читаву коњичку дивизију распоредили по граници, и њихове патроле свакодневно стижу у Порој, обилазећи све стазе и јаруге по Веласици. Прекјуче у подне етапа је патрола од осамдесет улова с једним потпоручником као командиром и још једним млађим официром. Чим су ушли у село, командир је одмах потражио капетана Зира и с њим разговарао. После кратког времена узјахаше коње и одоше ка Веласици. Али у том тренутку олазише где два грчка жандарма спроводе десет бугарских дезертера. Немачки командир приђе жандармима, зацрта их за имена бегунаца и назив јединице којој су припадали, а затим прописно их поздравиле и оде оставивши на миру запрепашћене Бугаре.

Али не бива тако ако их ухвати на бугарском земљишту. Пре три дана једна коњичка патрола даде се у потеру за тринаесторицом дезертера, од којих ухвати деветорицу на подножју планине Ада Бутуш. Чим их ухвати, одведе их у Петрово, где их уапсаше. О томе телефоном би извештен штаб чије је седиште у Пуљани. После два сата наредба пуковничкова стиже, јасна и кратка: да сви буду стрељани постројењем! И тако су сви стрељани истог дана на очи преплашених бугарских војника.

Али при свем том Бугари дезертирају у масама, и никаква их сила не може задржати. Тако је пре четири дана побегла читава чета под вођством једног наредника; не зна се још шта је било с њом јер још није успела да стигне на границу. Главни пак узрок овом систематском дезертирању јесте ново устројство кадрова бугарске војске, које су ту скоро извршили Немци“.

Пол-Луј.

Двоструки злочин над српским поданицима

На дан 1. маја у 3 сата ујутру веселили су се у једној кафани на Карабурму, а на самој морској обали, Бошко Орежина, родом из Босне а српски добровољац, Милан Поповић, из Валаева, Војислав Аврамовић, наредник инвалид из Београда, Милош Момчиловић, бравар из Београда који је свирао у хармуну, Таке Фићић, из Битоља, српски војник и две женске, српске поданице. Флаша бенедиктина, хармуника и песма и свеж јутарњи ваздух то су довољна карактеристика за расположење у коме се друштво налазило. Око 4 и по часа ујутру прошао је близу обале један чамац из кога су се чули весели женски гласови и у коме је био један грчки потпоручник кога нису сви са обале уочили. Таке Фићић, добро загрејан, довикне грчки онима у чамацу да дођу и придруже им се. Не добивши никаквога одговора он се окрену својем друштву и продужи да пије. После четврт часа појави се преко

једнога зида један грчки официр, за кога су доцније сазнали да је то онај који је био у чамацу (потпоручник Карфонулос) и оставивши иза ограда неколико грчких наоружаних војника, које је довео са собом, приђе столу и поче грчки да се објашњава са Таке Фићићем. Наравно да нико од осталих није разумео ни једну реч што се је на грчком језику одиграло. Према исказу Фићићевом официр га је питао: ко је то грдио мене и оне женске у чамацу.

Објашњење није трајало ни два минута, официр повуче Фићића за рукав, Бошко Орежина и Милан Поповић, скоче у одбрану свога друга, наоружани грчки војници полете њима, чу се пуцањ револвера и Бошко и Милан падну на земљу.

Наоружани грчки војници опколе кафану, а потом дође један грчки официр претресе рањенике, изврши увиђај, а остале присутне отерају у полицију, која их је пустила пошто их је саслушала.

Ово је опис догађаја заснован на аутентичним подацима прикупљеним од присутних овом жалосном догађају. Сви су други описи овог догађаја, у колико одступају од овога нашег, лажни.

На основу овога може сваки да увиди да су Бошко и Милан жртве једнога простог убиства са предумишљањем без икаквих олакшавајућих околности по кривца, сем ако је и он био у нијаном стању.

Никаква увредљива реч од стране Таке Фићића не даје права увређеноме да убија онога, који га је увредио, а још мање

његове другове, *све заједно људе без икаквог оружја при себи.*

Да је официр реагирао из чамца у тренутку кад га је ословио Фићић, могао би покушати правдати се тиме, да је увреда била тако тешка да је он тренутно, у афекту, учинио употребу од оружја. Али петнаест минута после тога о афекту не може бити ни речи.

На сваки начин да надлежне грчке власти воде истрагу и да ће убица искусити казну онако и онолико како и колико то прописује грчки кривични законик и поступак.

ПОРОВЉЕНО ТЕТОВО

Опис седмодневне владавине бугарске у Тетову —

(од 23.—30. октобра прошле године)

Тетово је једино место, у Новој Србији, које је имало срећу да буде, и ако за кратко време, ослобођено и повраћено од бугарских завојевача. Баш стога је и интересантно, да се изнесе оно, што је у њему нађено од остатака непријатељске најевде, која је за непуних седам дана унела у њега и његову околину праву пустош.

По заузећу Скопља од Бугара, округ тетовски одмах је отпочео осећати сву тешкоћу, дивљих бугарских комитета, удружених са најгорим арнаутским разбојницима. Очекивани брзи напад на Тетово, по заузећу Скопља, од стране бугарске војске, у правцу пута Скопље—Тетово, није остварен. Тако исто ни напад од Качаника није одмах предузет. У намери, да осигурају што лакше даље надирање својој војсци, Бугари су предузели били све могуће, да би у крајевима тетовског округа изазвали народну буну противу Срба и њихове управе и да тим нередима створе опасност, са којом би се српска војска имала борити и овим начином бити ослабљена, у давању опорпора њиховом надирању у ове крајеве. Одмах су ради овога у Скопљу, по скопљанској околини, искипили најгоре зликовце арнаутске наоружали их и под предвођењем њихових комитета и војника, упућивали правац Тетово, у циљу дизања народа на оружје. Из Скопља су Бугари слали извештаје у ове крајеве: да ће, кад буде бугарска војска пошла на Тетово, са њом доћи и Турска војска, под предвођењем Изет паше; да овај паша долази у Скопље са 300.000 војника, да ће Турци све ове крајеве посести и ови под њиховом управом остати и да ће једновремено из Албаније кренути Есад паша са својим Арнаутима и на тој страни Србе протерати, потпуну

власт узети, над целом Албанијом у своје руке и предати је турској управи. Протурјујући овакве гласове, Бугари су тражили од Арнаута и Турака, да листом устану на оружје, а они ће их из Скопља оружјем снабдећи. О српским у опште о хришћанским селима нису много водили рачуна, са разлога, што су држали, да ће се ова одмах побунити, јер су сва села хришћанска сматрала као егзархијска, чим буду комите бугарске у које село напале; а ако баш то не буду учинили, да ће их Арнаути, као српска села уништавати и тако Бугарима помоћи у истребљењу српскога живља. На арнаутски елемент и његову помоћ нарочито су рачунали, као на своје савезнике, а у овим крајевима је велики део насељења арнаутски.

Да би Арнаути што више за себе придобили, Бугари нарочито нису хтели у крајевима уводили своју власт, већ су то оставили овим арнаутским својим помагачима и одобрили им, да у тим крајевима образују своје управе и општинске власти и да могу над српским, односно хришћанским селима слободно највеће пљачке вршити, изрично им наређивали за српска села још да их пале и убијају све што је Србин и српским се именом назива. Може се замислити, каква је анархија и страха настала, у овим крајевима између Скопља и Тетова, кад су у њима узели управу ови арнаутски зликовци, који су за време српске управе, као «качаџи», били избегли, а сада су се сви у Скопљу искипили. Општи страх је због овога био завладао не само у хришћанском, већ и у мухамеданском становништву мирном, а таквога је доста у овој околини.

(Наставиће се)

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Одликовања.

Њ. В. Престолонаследник указом од 22. прошлог месеца одликовано је златном медаљом за грађанске заслуге Е. Х. Магона, представника «American Red Cross Sanitary Commission», Роберт Фиципатрика и Александра Патерсона чланове енглеског хуманог дру-

штва «Serbian Relief Fund», сребрном медаљом за грађанске заслуге: Флаша Шапиге и Хенри Вјерне, војничке инжењерске чете 2 пешад. пука француске војске; орденом Белог Орла петог степена: Др. Милутина Јовановића, шефа политич. одељења Министарства Иностранних Дела, Јована Вучко-

вића, конзула; орденом Светог Саве четвртог степена Др. Милана Гавриловића, секретара Министарства Иностранних Дела, Др. Илију Шуменковића, секретара Министарства Иностранних Дела, Др. Мирослава Јанковића, секретара Министарства Иностранних Дела; орденом Светог Саве петог степена Момчила Јуришића — Штурма, писара Министарства Иностранних Дела.

Нов црногорски кабинет.

Наименовање Радовића, за председника црногорског министарства направљено је леп утисак на савезнике.

Лекар за избеглице.

Краљевска Влада поставила је г. Др. Пајзена Каршинског за лекара избегличког логора и свих избеглица у Солуну и околини. Према томе све српске избеглице имаће у случају потребе брзу и бесплатну лекарску помоћ.

Поводом двоструког убиства на Карабурми.

Г. Балугдич је тражио од г. Скулудиса да се противу грчког официра који је убио два српска поданика на Карабурму поведе истрага и кривац строго казни.

Један грчки глас.

Наш велики пријатељ г. Вамвакас, власник и уредник листа «Ла Трибин» устао је енергично у уводном чланку

у своме листу противу аустро-угарских интриганата у Солуну, који желе да ономадашњи догађај на Карабурму експлоатишу за сејање омразе између грчког и српског народа.

„Поробљено Тетово.“

Обраћамо пажњу читалаца на врло интересантан извештај о седмодневној владавини Бугара у Тетову, од 23 до 30 октобра прошле године, који данас почиње излазити у нашем листу, а из пера лица, које је по службеној дужности вршило истрагу по томе.

Сара Бернард у Солуну

Грчки лист „Елас“ јавља: да ће славом увенчана глумица Сара Бернард, посетити и савезничку војску у Солуну.

Пруга Атина — Солун

Свечано отварање пруге Атина — Солун биће вероватно идуће недеље.

Унутрашњи грчки зајам.

Имеђу грчке владе и народне банке појавио се нов неспоразум у питању новог зајма. Влада тражи од банке да јој ова изда сто петнајест милиона драхми под условом: да комисија за издавање новчаница одобри издавање тридесет милиона нових новчаница. Грчка народна банка тражи у накнаду за то, да јој се продужи привилегија за двадесет година.

Француско-српско братство

— Две дирљиве манифестације —

Сваким даном постају све тешње везе, које спајају српски и француски народ. То се нарочито испољава у другарском животу српског и француског војника. Ево још два еклатантна примера у прилог к тому.

У прошлу суботу официри српског логора приредили су вечеру у част француског одељења, придодатог им, с којим је требало да се растану после 4 месеца братског живота. Командант српског логора опростио се са шефом овог детањмана г. капетаном * веома дирљивим говором захваљујући му на учињеним услугама и вистакавши интимну и братску везу између њихових народа.

Сутрадан, пре него што ће отиговати француски капетан је дао у једној бараци искићеној заставама и цвећем доручак српским официрима. Том приликом се опростио са својим дотадашњим шефом, српским пуковником и својим ратним друговима српским официрима веома дирљивим говором: „Ми поздрављамо у вама поштованог и драгог шефа, у коме смо имали поверења и с којим би најрадије полетели у борбену ватру. Ми вас не можемо никад заборавити, јер смо неизмерно водели вас као и ваше храбре војнике. И ако не говоримо истим језиком разумели смо се одмах у мржњи наших заједничких непријатеља. Нека би се ускоро вратили у вашу лепу отаџбину и то прошавши најпре кроз Софију, где ћете умети казнити по заслуги издајника Бугарина, роба германског“. Док су српски војници интонирали на француском језику „Марсељезу“ симпатични

француски капетан одлазио је аутомобилом носећи собом многобројне букете од својих српских другова.

Синоћ пак око 7 и по часова, у пријатној летњој ноћи, под ведрим небом приредили су Французи у српском логору у Зејтенлику кинематографску представу српским војницима.

Иницијатива за ово припада француском капетану, о коме смо горе говорили. Широко поље српског логора у Зејтенлику било је прекривено хиљадама српских војника. Диван, величанствен призор. Вапредна панорама Солуна, недогледно море начињено ратним бродовима, у даљини снежни врхови Олимпа, унакрсна светлост рефлектора са ратних лађа, а горе звездано небо са крупним, сјајним месецем, све је то увеличало чар вечери. Концерт је отпочео доласком ученика француског лицеја, међу којима је било око 20 Срба, који су отпевали српску химну уз бурно плескање хиљада присутних. Затим је њихов учитељ г. Мазенс, певач из париске Опере певао Марсељезу праћен својим ученицима. Хор зувао отпевао је дивну француску песму „Зидари“. По том је изведен кинематографски део. Сlike се нижу као у каледоскону уз пратњу једног импровизованог оркестра српских војника. Осим две шале само су ратни снимци. Посета белгијског краља на француском фронту, сцене са нашег фронта (Кавадар, комора која се по снегу креће, евакуација Ђевџелије, на мртвој стражи и т. д.), остаци обореног целелина, српски престолонаследник

на верденском фронту и т. д. Радост и узбуђење српских војника било је неописано. Сваки је снамак изражен бурним плескањем, а појава престолонаследника поздрављена је громким „живео“. На завршетку су подигли на руке француског капетана и понели га кроз логор, док је он чистим српским језиком клицао „живела Србија“.

Концерт је завршен око 9 и по часова. И док су се густе масе српских војника уз пратњу музике губиле под шаторима, ми смо јурили аутомобилом пут Солуна носећи собом једну незаборавну успомену и још један сјајан доказ братства између српског и француског народа.

X.

Последње вести

Солун, 4. маја.

У току јучерашњег дана на нашем фронту је била потпуна тишина.

Париз, 3. маја.

Из Амстердама јављају да начелник штаба немачке војске намерава да поднесе оставку, да би тиме примио на себе одговорност за страховите губитке на Вердену.

Петроград, 3. маја.

У правцу Дија Бекира одбили смо нападе Курда. У правцу Мусула извршили смо један испад и доконали се депоа муниције. Непријатељ се дао у бегство оставивши комору и ратни материјал. Наша их артиљерија прати у стопу.

Атина, 4. маја.

Јутарњи листови јављају да се командант другог аустријског корпуса обратио становницима Тријента, позивајући их да упишу аустријски зајам.

У позиву се каже на крају, да ће се послати један нарочити изасланик да ту ствар уреди, ако становници сами не упишу.

Букурешт, 3. маја.

Министарски савет је одлучио да овогодишњи извоз жита и кукуруза не може прећи 60 милиона кграма, остатак се мора задржати за исхрану војске и становништва. Ова одлука наше врло незгодно Немцима и Турцима.

Рим, 4. маја.

Кламентал је синоћ напустио Рим изјавивши кореспонденту Radio, да су преговори вођени између француског и талијанског министра трговине, имале за резултат потпуно једнодушност погледа о економским питањима која интересују савезнике и то како за време рата тако и за идућу периоду опорављења од рата. Француски министар трговине је врло задовољан постигнутим резултатом.

Париз, 4. маја (службено)

Један немачки детањман који је покушао да изненади једну малу француску посаду у околини Менила у Шампањи одбијен је бомбама.

У Аргоњи била је жива артиљеријска ватра на секторима Фур де Пари, Курт-Шос и Вокоа.

На левој обали Мезе жива артиљеријска ватра у пределу Авокура коте 304 и Мртвог Човека. Покушај напада на француске положаје западно од коте 304 пронао је. Источно од Мезе и у Воеврју артиљеријска ватра с времена на време као и на осталом фронту.

РАЗНЕ ВЕСТИ

— Талијански «Месаџеро» публикује извештаје о почињеним страховитим злочинствима турске војске повлачећи се из Трапезунда. Жене су обезбашћаване па онда убијане; деца су служила за нишан пијаних турских војника; преко осам стотина деце бачено је у море.

— Јаве јединице француске војске искрцале су се прекјуче на малоазиској обали код Макаровија, да би спречили Турке да поставе топове на обалу и бацају пловачке мине.

— Финансијска моћ Француске лежала је и за време мира у милијардама потраживања Француске од држава целог света. Те се облигације налазе и данас у рукама француских поданика. Облигације неутралних држава као што су: Шведска, Холандија, Данска, Норвешка, Швајцарска, Аргентина, Бразилија и Уругвај нису ни најмање опале у вредности за време овог рата. Те облигације могу Французи продати у свако доба и добити много милијарди за њих. Француски министар финансија Рибо изјавио је у Скупштини да још вије дошло време кад ће се позвати имаоци тих облигација да их депонују државној благајни.

— Талијани су одвели аустријског консула са острва Родоса.

— Немачки рајхстаг је одобрио притвор посланика Либлихта; значи да ће Либлихт зло да се проведе.

— Целокупна француска штампа одушевљено поздравља говор председника Поенкареа који је држао у Ници и у коме је изложио француско гледиште на мир као одговор на пренамагање немачког канцелара Бетмана Холвега.

ПОШТА

Г. Пандели Царцарачи из Василике да се јави Владицином Комесарима.

— Радован Петровић, болничар Вардарске Дивизије и Добровојоје Р. Ристић, да се јаве г. Лазаревићу у српском конзулату ради пријема једне унутнице.

— Ко зна штогод о гђици Олги Лазаревићевој, из Београда, чин. општине битолске, нека јави Сави Бурашиновићу, типографу, уредништво «Велика Србија».

Похитајте у

„Бар Мон Плезир“

Бар «МОН ПЛЕЗИР» постао је рандеву српске војске. Зато обраћамо пажњу свима Србима да буду редовни посетиоци овога бара, који се препоручује беспрекорном и брзом услугом, као и пићем најбољих француских и енглеских марака.

Од 4 часа по подне до 1 по поноћи услужују госте српске госпођице — келнерице.

У бару „Мон Плезир“ слободно је певати, играти и забављати се.

Свакога јутра може се добити доручак за 0.60 и 1 драхму.

ХОТЕЛ Империјал

1. РЕДА

У СОЛУНУ поред самога мора

Потпуно је реновиран и отворен од 25. априла т. г.

ЧИСТОЋА ЈЕ ПРИМЕРНА, СОБЕ ЕЛЕГАНТНЕ, ПОСЛУГА ТАЧНА А ЦЕНЕ КАО И УВЕК УМЕРЕНЕ.

Сопственик

2—10 ТАШКО ЧОМИЋ.

Неапољ Хотел „Континентал“

Препоручује се Србима као ХОТЕЛ ПРВОГА РЕДА

Нарочито спуштене цене за Србе.

Хотел је у најлепшем крају — на обали морској, близу центра. Располаже великим бројем соба и модерним комфором.

2—5

МЕЊАЧКА РАДЊА

Баруха Салтиела и С. Скапа

Препоручује се својом солидном радњом, при размени свију врста новчаних вредности по дневном курсу.

СОЛУН, улица ВЕНИЗЕЛОС бр 8.

ЗУБНО ЛЕКАРСКА КЛИНИКА

ЈОВАНА Н. ХАЦИ ВАСИЛИЈА

ДОКТОР МЕДИЦИНЕ

ЈЕДИНИ ЗУБНИ ЛЕКАР КОЈИ ЈЕ ИЗУЧАВАО СПЕЦИЈАЛНО БОЛЕСТИ УСТА И ЗУБА У ПАРИЗУ.

ПРИМА ПРЕКО ЦЕЛОГ ДАНА У СВОЈОЈ КЛИНИЦИ УЛИЦА КЕЈ БР. 49.

— СОЛУН — 19—

Купујте прави и најбољи дуван и цигарете

„КАВАЛА“

из фабрике

ПАПА АНАСТАСИЈУ

СОЛУН 22—

Господо!

Препоручујемо Вам да пушите само

БАЛОНИКА

ЦИГАРЕТЕ

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

РУЈА 20 циг. 1 дин.

ПЕРФЕКЦИОН 24 « 1 «

БОГША . . . 24 « 0·80

СПЕЦИЈАЛ 24 цигарета . . . 0·50

Специјалитети:

МИРОДАТО 24 циг.

ЛЕДИ 24 « са зл. писком 0·65

« 24 са плута писком

Дуван за луле. На продају свугде.

22—30

Пажња српској војсци

У Солуну је једина француска фирма чије је седиште у Паризу улица Лафајет бр. 126.

ОРОСДИ-БАК

Продаје све врсте конфекционе робе: одело, шешире итд. кухињско посуђе, све врсте намирница и деликатеса. Велико стовариште најбољих вина и ликера. С тога јој иклоните поверење. Услуга најсолиднија. Цене утврђене и умерене. Прима српски новац по дневном курсу.

ЦЕНТРАЛА улица Краља Ираклија

ФИЛИЈАЛИ: улица Венизелос бр. 4 и 8, где се говори и српски.

24 —

Деликатесна радња

М. МАЈО КАСУТО И К^о

УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОС БР. 4 а.

НАМИРНИЦЕ ПО ИЗБОРУ

Радња је снабдевена свим врстама сирева, салами, шунки, ликера, шампањера, вина, чоколаде и осталих деликатеса.

ЦЕНЕ БЕЗ КОНКУРЕНЦИЈЕ

ГОВОРИ СЕ СРПСКИ 11—

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

Највећа на Ориенту — 500 радника.

СПЕЦИЈАЛИТЕТИ:

НЕСТОС	ВИНИ	Дин.	1—
«	ГИЗБЕК	«	0·80
«	ЈАКИ	«	0·65
«	АФРОС	«	0·50

24—

У Солуну је најпризнатија ФРАНЦУСКА АПОТЕКА

У ЗГРАДИ ФРАНЦУСКЕ БОЛНИЦЕ

— до Отоманске Банке —

Справља све лекове најсавесније и најстрожије по рецептима.

Има на стоваришту све специјалитете и лекове.

Препоручује нарочито

БОГАТ ИЗБОР АРТИКАЛА ЗА ТОАЛЕТУ

и

СВЕ ВРСТЕ ПАСТА ЗА ЗУБЕ 10—10

За српску војску, г.г. официре
и савезнике

Цигарете „СРБИЈА“

најбоље су јер су израђене од најбољег и правог дувана „Кавала“ и удешене према старим српским цигаретама у кутијама од по 24 ком. по цени: 1·40; 1—; 0·65 и 0·50 дин.

Дуван „Морава“ пакло 25 грама 0·30 дин.

Продавница у пасажу Бен Рубен бр. 25

1 спрат иза хотел „Телеграф“.

24—